

Vastu võetud: 25. novembril 1922

Allikas: Riigi Teataja, 1922, 148/149 (5. detsember 1922), lk. 727

Juhtnõõrid kodakondsuse seaduse kohta.

(Välja antud Riigikogu poolt 27. oktoobril 1922 a. vastuvõetud kodakondsuse seaduse § 23 põhjal, „Riigi Teataja” nr. 136—1922 a.)

1. Kodakondsuse seaduse § 1 tähendatud isikud, kes kõigile kolmele selles paragrahvis ettenähtud nõuetele vastavad, kuuluvad juba seaduse põhjal Vabariigi kodakondsusesse. Selle juures a) tuleb p. 1 tähendatud alalise elukoha all mõista seda linna, alevit või valda, kus isik oma teenistuse, töö, ettevõtte pärast alaliselt elab, ehk kus tema liikumata varandus või kodune sissesead on (Rasd. V., Ukasa 6. oktoobri 1906 a. ja Riigikohtu seletused 22. veebruarist ja 30. aprillist 1921 a.); b) p. 2 lõpus tähendatud teiste riikide mõiste alla käivad ka endise Vene riigi osadest tekkinud riigid; d) p. 3 tähendatud hinge kirjade all mõistetakse valla hinge kirju, linna maksukogukondade nimekirju ja aadeli matriklid.

2. Isikud, kes kodakondsuse seaduse § 3 korras soovivad Vabariigi kodakondsust omandada, peavad nõuetavas teadaandes järgmisi teateid tähendama: a) perekonnanimi ja nimi (kui mitu nime, siis kõik, abielu ja lesenaistel ka vallaspõlve perekonnanimi); b) sündimise aeg; d) kodakondsus; c) perekonnaseis (abielus või mitte, lesk, lapsed kunni 18 a. vanaduseni); g) kui kaua Vabariigi piirides elab; h) alaline elukoht. Abielunaise ja laste kohta tuleb üles anda: nimi (kui mitu nime, siis kõik, naisel ka vallaspõlve perekonnanimi) ja sündimise aeg.

Eelpool punktides a, b, d, c, tähendatud, samuti ka naise ning laste kohta nõuetavate teadete tõestamiseks tuleb ette panna algdokumentid (metrikud ja teised perekonnaseisu aktid jne.) või seaduslikus korras kinnitatud ära kirjad nendest dokumentidest ehk tähendatud dokumentide põhjal väljaantud teised tunnistused (teenistuslehed, kaitsevääst vabastamise tunnistused, passid või muud isikutunnistused jne.), kui nad kahtlust ei avalda, et tõesti algdokumentide põhjal välja antud.

Eelpool punktides g ja h tähendatud teadete tõestamiseks võib ette panna politsei ehk vallavalitsuse poolt väljaantud sellekohased tunnistused, ehk kui isik riigi või omavalitsuse asutuses või ettevõttes teenib, siis teenistuskoha tunnistus.

3. Isikud, kes kodakondsuse seaduse § 5 korras soovivad Vabariigi kodakondsust omandada, peavad nõuetavas teadaandes järgmisi teateid tähendama: a) perekonnanimi ja nimi (kui mitu nime, siis kõik, abielu ja lesenaistel ka vallaspõlve perekonnanimi); b) sündimise aeg; d) kodakondsus; c) perekonnaseis (abielus või mitte, lesk, lapsed kunni 18 a. vanaduseni) ja e) elukoht, ning et teadaande esitaja Eesti soost. Abielunaise ja laste kohta tuleb üles anda: nimi (kui mitu nime, siis kõik, naisel ka vallaspõlve perekonnanimi) ja sündimise aeg.

Eesti soost isikuteks tuleb lugeda neid, kelle vanemad või kelle isad eestlased, väljaspool abielu sündinud, kui nende emad eestlased.

Eelpooltähendatud teated tõestatakse käesoleva juhatuskirja paragrahv 2 ettenähtud dokumentidega.

4. Kodakondsuse seaduse §§ 3, 5, 14 ja 16 teadaanded esitatakse tähendatud paragrahvides ettenähtud ametnikkude nimele ja otsustatakse isiklikult tähendatud ametnikkude poolt.

5. Kodakondsuse seaduse §§ 4, 5, 14 ja 16 järele kodakondsust omandavatelt isikutelt ei võeta kodakondsuse maksu.
6. Kodakondsuse seaduse §§ 4, 5, 14 ja 16 põhjal väljaantavate tunnistuste vorm on käesolevate juhtnõõride lisas ette nähtud.
7. Kodakondsuse tunnistuse väljaandmise juures võetakse isikutelt endised passid ehk nende asettäitvad isikutunnistused ära.
8. Kodakondsuse seaduse § 8 tähendatud Eesti keele tundmise nõuet tuleb niiviisi mõista, et kodakondsusesse astumise sooviavaldaja eestikeelsest kõnest ja kirjast aru saab.
9. Kodakondsuse seaduse § 12, p. p. 1—7 tähendatud teated tõestatakse käesoleva juhatuskirja paragrahv 2 ettenähtud dokumentidega. Elukutse — sellekohaste kutse-, teenistus- kui ka politsei poolt väljaantud tunnistustega; varandusline seisukord — äritunnistustega, kreposti aktidega, maksuinspektori tunnistustega jne. Eesti keele tundmist võib tõestada koolitunnistustega, teenistuskohade tunnistustega, kui sooviavaldaja riigi- või omavalitsuse asutustes või ettevõtetes teenib, ja linna-, alevi- või vallavalitsuste poolt antud sellekohaste tunnistustega. Enne tunnistuse väljaandmist omavalitsuse asutuselt peab sooviavaldajat Eesti keele kõne ja kirja arusaamises katsuma.
10. Naturalisatsiooni korras kodakondsusesse vastuvõetavad isikud käivad kodakondsuse maksukohustuse alla.
11. Otsustamata palved, mis maanõukogu määruse põhjal Eesti demokraatlise vabariigi kodakondsuse kohta („R. T.” nr. 4 — 1918 a.) naturalisatsiooni korras kodakondsuse omandamiseks esitatud, loetakse esitatuks kodakondsuse seaduse maksmahakkamise päevast, s. o. 16. novembrist 1922 a.

Kodakondsuse seaduse maksmahakkamiseni otsustamata kodakondsuse palved, kui nad esitatud isikute poolt, kes vastavad kodakondsuse seaduse §§ 3, 5, 14 ehk 16 nõuetele, lahendatakse neis paragrahvides ettenähtud isikute kodakondsuse omandamiseks kindlaksmääratud korras, kuna teistel juhtumistel kodakondsuse seaduses naturalisatsiooni teel kodakondsuse omandamiseks ettenähtud korras talitatakse.

23. novembril 1922 a.

Siseminister Einbund.

Administratiivasjade peavalitsuse juhataja E. Maddison.

Asutuse
nurga-
tempel

Tunnistus.

Selle tunnistuse ettenäitaja (*nimi ja perekonnanimi, abielu ja lesknaistel vallaspõlve perekonnanimi*) **sündinud** (*aasta ja kuupäev*) **on kodakondsuse seaduse prg ..... põhjal Eesti Vabariigi kodakondsuse omandanud, arvates selle tunnistuse väljandmise päevast.**

Ühes temaga on Eesti Vabariigi kodakondsuse omandanud (*nimi, perekonnanimi ja sündimise aeg, — naise kohta ka vallaspõlve perekonnanimi*).

Selle tunnistuse vastu on ülaltähendatud isikutel õigus E. V. isikutunnistust ja väljamaal välispassi saada.

Tempelmaks on tasutud.

(*Allkirjad*).